

РЕШЕНИЕ

№ 30

гр. Нови пазар, 06.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – НОВИ ПАЗАР, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Галина Николова

при участието на секретаря ГАЛИНА Н. СВИЛЕНОВА
като разгледа докладваното от Галина Николова Гражданско дело №
20233620101098 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 415 ГПК.

Предявена е искова молба, съдържаща обективно кумулативно съединени искове, от
които първият е с правно основание по чл.415, ал.1 от ГПК за установяване съществуването
на вземането по издадена заповед по ч.гр.д. № 920/23г. на НПРС срещу ответника за сумите:
14 400 лв.- главница, ведно със законната лихва от подаване на заявлението.

По предявения иск е заплатена дължимата държавна такса.

След дадените от съда указания, са отстранени пречките за разглеждане на
Предявеният иск е един по чл. 415 от ГПК вр. чл. 286 вр. чл. чл. 79 от ЗЗД с цена от 14 400
лв.- главница, ведно със законната лихва от подаване на заявлението.

Ищецът твърди, че съгласно предварителен договор за покупко – продажба на
недвижим имот от *** г. с нотариална заверка на подписите е заплатил на ответницата
сумата от 23 000лв., платена на части: 5000 лв. в деня на подписване на предварителния
договор, 5000лв. платени на 16.03.2017 г., 8 000лв., платени на 31.05.2017 г. и 5000лв.,
платени на 15.06.2017 г.

След ВЗС на решение за отхвърляне на иск за обявяване на предварителния договор
за окончателен от длъжника Д. П. било извършено плащане на 8600лв., представляващо
възстановяване на платените по договора суми.

Ищецът твърди, че оставащата невъзстановена сума по договора е в размер на
14 400лв.

Предвид на горното ищецът моли съда да постанови решение, с което да признае по отношение на ответника, че дължи сумата от 14 400 лв.

Ищецът желае присъждане на направените по делото разноски.

В съдебно заседание, е допуснато изменение на иска, като същия се счита предявен за сумата от 8 330лв.

От името на ответника е постъпил писмен отговор в указания от закона едномесечен срок. Ответникът не оспорва допустимостта на предявения иск. Оспорва основателността на иска.

Ответникът оспорва твърденията, че не била възстановила сумата от 14 400лв. Сочи, че на 22.07.2019 г. е превела на ищеца по личната му банкова сметка сумата от 7 666,66лв., а на 26.07.2019 г. сумата от 7000лв.

Предвид на горното моли иска на ищеца да бъде отхвърлен като неоснователен.

Претендира направените по настоящето дело и по възражението разноски.

От събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в съвкупност, се установи следното:

Ищецът е предявил заявление за издаване на заповед за изпълнение на основание чл. 410 ГПК, по ч.гр.д. № 920/2023 г.на НПРС, по което е издадена заповед № 422/21.09.2023 г. в полза на заявителя Б. Т. А., с която длъжникът Д. М. П. е задължена да му плати сумата от 14 400лв., заплатена от заявителя на длъжника в изпълнение на сключен предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот от *** г., за който с влязло в сила решение е отхвърлен иск за обявяването му за окончателен, т. е. на отпаднало основание, както и държавна такса в размер на 288,00 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 850,00 лева.

В заповедта е посочено, че вземането произтича от Договор за покупко-продажба на недвижим имот от *** г., за който с влязло в сила решение е отхвърлен иск за обявяването му за окончателен.

Срещу издадената заповед за изпълнение, длъжникът е подал възражение по чл. 414 ГПК.

След подаденото възражение, ищецът е предявил настоящия установителен иск срещу възразилия длъжник.

За установяване съществуването на вземането си по издадената заповед за изпълнение и в съответствие с разпоредбите на чл. 415 ГПК, ищецът е предявил и настоящия установителен иск. Предмет на доказване по този иск е съгласно посоченото в

проектодоклада на съда, че ищецът следва да докаже твърденията си, че претендираното вземане за които е издадена заповед за изпълнение съществува, както и че се основава на действително сключен между него и ответника договор, както и доказателства за извършените по него плащания от страна на ищеца.

За доказване съществуването на вземането си по заповедта за изпълнение, ищецът е представил по делото предварителен договор за покупко – продажба на недвижими имот от *** г., с който страните, от една страна Д. М. П., като продавач и от друга страна Б. Т. А., С.Г.М. и С.В.И., като купувачи се съгласяват Продавача да им продаде недвижим имот, представляващ ПИ № ***, нива, в м. „****“, с площ от 5,017 дка, трета категория, при граници и съседи: имоти с №№ *, *, *.

Съгласно предварителния договор, уговорената между страните продажна цена на имота е 26 000лв., която те се съгласяват да бъде платена по следния начин: 5000 лв. в брой като капаро на продавача, а разликата от 21 000лв. да бъде изплатена в срок до 31.05.2017 г.

Договорът е с нотариална заверка на подписите на страните по него № 104/*** г.на Нотариус с рег. № * на Нот.К, *** и с РД РС Н..

Приложено е заверено копие от решение № 143/14.05.2018 г. по гр.д. № 1469/2017 г. на НПРС, с което е обявен на основание чл. 19, ал.3 ЗЗД по иск на ищите Б. Т. А. и С.Г.М. срещу ответника Д. М. П., сключения предварителен договор за покупко-продажба за окончателен, като по отношение на ищеца, за 1/3 ид.ч. от имота, и за сумата от 8666,66 лв.

С решение № 204/23.10.2018 г. по в.гр.д. № 240/2018 г. на ОС Шумен, е отменено изцяло постановеното първоинстанционно решение, като искът на ищите Б. Т. А. и С.Г.М. срещу ответника Д. М. П., по чл. 19, ал. 3 ЗЗД е изцяло отхвърлен за съответните им части от по 1/3 ид.ч. от процесния имот.

С определение № 556/02.07.2019 г. по гр.д. № 406/2019 г. на ВКС, не е допуснато касационно обжалване на първоинстанционното решение по делото.

Първоинстанционното решение по делото е ВЗС на 02.07.2019 г., когато е постановено определението на касационния съд.

По отношение на посоченото гр.д. № 1469/2017 г. на НПРС, съдът е обявил на страните на основание чл. 155 ГПК, че не се нуждае от доказване посочените от ищеца съдебни решения, за които е налице служебно известен факт, предвид че делото е на РС Н. и е налице служебен достъп до електронното дело.

В настоящето производство ищецът не представя доказателства за извършените от него плащания по предварителния договор за покупко-продажба, както до размера на 8 330 лв., така и до първоначално претендирания размер от 14 400лв.

Независимо, че в мотивите на първоинстанционното и във въззивното решения по гр.д. № 1469/2017 г. на НПРС е коментирано извършеното от ищеца Б. А. плащане на сумите от 1 333,33 лв. и 7 333,34 лв., то мотивите на тези съдебни актове нямат обвързваща

за съда сила и не пораждаат обвързващо действие между страните. Доказването на твърденията и претенциите по настоящето дело се извежда от основанието, на което е издадена заповедта за изпълнение и подлежащите за това на доказване факти.

По настоящето дело ищецът не е представил доказателства за извършени от него плащания в полза на ответника, въз основа на предварителен договор за покупко-продажба.

Съгласно съдържанието на самия предварителен договор, в раздел II. Цена, т.1, изр. 2-ро е посочено, че паричната сума в размер на 5000лв. е платена в брой като капаро на продавача. В договора не е посочено, кой от тримата купувачи е платил цената, а предвид на липсващата солидарна обвързаност на тримата купувачи, то по аргумент на противното от нормата на чл. 121 ЗЗД, която сочи, че освен в определените от закона случаи солидарност между двама или повече длъжници възниква само когато е уговорена, съдът приема, че посочената в договора сума е платена от името на тримата, по равно. Това означава, че е платено от името на всеки от тримата по 1 666,67 лв.

В резултат на горното, съдът приема, че е доказано плащането от страна на ищеца в полза на ответницата на сумата от 1333,33 лв.

От името на ответницата е представено копие от писмено становище до ищеца, с което ответницата го уведомява за намерението си да възстанови платените от ищеца суми, като сочи, че е получила такива суми, съответно: 5000лв. като капаро по предварителния договор; 5000 лв., платени на 16.03.2017 г.; 8000лв., платени на 31.05.2017 г. и 5000 лв., платени на 15.06.2017 г., за което били съставяли разписки.

Това писмо, съдържа изявления, представляващи признание за извършените на ответницата плащания по предварителния договор. С писмото, се иска ищецът и останалите купувачи да представят споразумение за извършените от тях плащания и да посочат банкови сметки и конкретни суми за всеки от тримата купувачи, които да им бъдат възстановени.

По делото ответницата е представила писмени доказателства, заверени копия от отправени до нея нотариални покани, конкретно от името на ищеца е тази на л. 44 от делото, с която той е приканва да му възстанови платените от него суми, както следва: 5000лв. в деня на сключване на предварителния договор; 5000 лв., платени на 16.03.2017 г.; 8000лв., платени на 31.05.2017 г. и 5000 лв., платени на 15.06.2017 г., общо в размер на 23 000лв.

С тази нотариална покана, е даден 3 –дневен срок на ответницата да възстанови платените суми.

С нотариално заверен писмен отговор на поканата, л. 45-46 от делото, ответницата отново признава факта на извършените плащания, така както ги е описала и в писмото покана до ищеца, е посочила, че такова споразумение не били постигнали и представили, а е получила от всеки от тримата купувачи, отделни нотариални покани за връщане на платени от тях суми, но общия им размер бил 36 666,67 лв., което значително надвишавало

действително полученото по този договор.

С нотариалния отговор, ответницата е посочила, че прави прихващане на основание чл. 93 ЗЗД, на платените като капаро 5000лв. и ще възстанови оставащата част от общо платените 23 000лв., конкретно тези в размер на 18 000лв., както следва: на С.Г.М. – 7000лв.; на Б. Т. А.- 7666,66 лв. и на С.В.И. – 3333,33 лв.

От името на ответницата са представени и два броя платежни нареждания, като от тях в полза на ищеца Б. Т. А. на 22.07.2019 г. е преведана сумата от 7 666,66 лв., посочено е основаниято за плащането – „възст.дължима сума прекр.предв.д-р от *** г.“, както и „по отговор на нот.покана № */* г. на нотариус **“.

Приложено и копие от платежно нареждане в полза на ищеца Б. А., за сумата от 7000л., която е „възст.дължима сума на С..М. прекр.предв.д-р от *** г.“, както и „по отговор на нот.покана № */* г. на нотариус **“.

От горепосоченото, съдът приема, че в действителност облигационните отношения между страните породени от сключения между тях предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот са довели и до извършването на плащания по него от страна на ищеца, респ. възстановяване на платените от него суми в размер на общо 7666,66 лв., като ответницата е извършила прихващане със сумата от 1 666,67 лв., така както е посочила в нотариалния отговор до него. С прихваната сума общата сума става 8 666,67 лв.

Това, обаче касае евентуални облигационни отношения между страните по настоящето дело за възстановяване на платеното капаро, респ. връщане на полученото по предварителния договор.

Предмет на доказване по настоящето дело е, че вземането по заповедта за изпълнение съществува, конкретно, че основаниято на което тя е издадена съществува. Размерът, който ищецът следва да установи, че вземането му по издадената заповед за изпълнение съществува е за сумата от 8 330лв., съобразно направеното изменение на иска.

Съдът приема, че от съдържанието на сключения предварителен договор, единствено се установява даването на капаро от 5000лв. В този договор дори не е уговорено връщането или правото на задържане на даденото, респ.получено капаро. Съгласно чл. 93, ал.2 ЗЗД, ако страната, която е дала задатъка, не изпълни задължението си, другата страна може да се откаже от договора и да задържи задатъка. Ако задължението не е изпълнено от страната, която е получила задатъка, другата страна при отказ от договора може да иска задатъка в двоен размер. В случая, изводимо от мотивите на Решение № 204/23.10.2018 г. по в.гр.д. № 240/2018 г. на ОС Шумен, които нямат обвързващо значение за настоящето дело, но са от значение за действителните отношения между страните, е посочено, че неизпълнението на предварителния договор е по вина на купувачите, конкретно на купувача С.В., за която не били установени плащания, нито лично, нито чрез друго лице и това е довело до отхвърляне на иска на двамата ищци за обявяване на предварителния договор за окончателен. Тези мотиви и съдържащи се в тях данни за фактическите отношения показват, че

неизпълнението на договора е по вина на купувачите, а не на продавача, което е дало основание на ответницата по делото да се позове на разпоредбата на чл. 93 ЗЗД и да задържи платеното капаро от 5000лв. Това тя е сторила като изправна по предварителния договор страна.

В обобщение на гореизложените факти, съдът приема, че ответницата е извършила прихващане с платеното по предварителния договор капаро от 5000лв., от което в полза на ищеца е приспаднала сумата от 1 666,67 лв. и с нарочно платежно нареждане му е възстановила сумата от 7666,66лв.

Съдът намира, че ищецът не доказва по никакъв начин съществуването на вземане спрямо ответницата за сумата от 8330,00лв., основано на сключения между тях предварителен договор за покупко продажба.

Същия доказва, въз основа на сключения предварителен договор за покупко-продажба, единствено платеното от тримата купувачи капаро в размер на 5000лв., от което съдът е приел по – горе, че частта платено от името на всеки от тримата купувачи е по 1 666,67 лв. Този размер съответства и на прихванато от ответницата на основание чл. 9, ал.2, изр.2 ЗЗД капаро от общата платена сума.

В проведеното исково производство по иска по чл. 19, ал.3 ЗЗД настоящия ищец, както и другият по гр.д. № 1469/2017 г. на НПРС (***) не са имали претенции за възстановяване на платените по договора суми на отпаднало основание по чл. 55, ал.1, предл.3 ЗЗД, водещо до неоснователно обогатяване на ответницата и това по категоричен начин се установява от постановените по делото решения.

Ответницата е възстановила в последствие на ищеца сумата от 7 666,67 лв., с което е платила повече от платеното от него като капаро в размер на 1 666,67 лв., а за останалите, извършени от ищеца плащания по настоящето дело няма представени от ищеца доказателства.

По настоящето дело ищецът не е доказал съществуването на посоченото от него в заявлението по чл. 410 ГПК основание за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение, конкретно заплатена от него на длъжника в изпълнение на сключен предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот от *** г., за който с влязло в сила решение е отхвърлен иск за обявяването му за окончателен, т. е. на отпаднало основание. Направените от съда констатации въз основа на мотивите по постановените решения по гр.д. № 1469/2017 г. на НПРС не се ползват със сила на пресъдено нещо и нямат обвързващо за страните значение за настоящето дело. Самите мотиви на всяко от постановените съдебни решения не формират сила на пресъдено нещо, тъй като обективните и субективни предели на същата се преценяват само на основа обективизираната в диспозитива на съдебното решение воля на съда. В този смисъл са Решение № 3 от 27.04.2016 г. на ВКС по гр. д. № 3999/2015 г., II г. о., ГК, Решение № 50/12.02.2010 г. гр. д. № 430/2009 г. ВКС, ГК- II г. о., и др.

Доказването на всички подлежащи на доказване факти, следваше да се извърши при

условията на чл. 154 ГПК, пълно и всеобхватно по настоящето дело, съгласно разпределената доказателствена тежест, но съобразно посоченото в заповедното производство основание за издаване на заповедта за изпълнение – предварителен договор за покупко - продажба. Такова доказване ищецът не е направил.

На следващо място, по настоящето дело ищецът не е предявявал съединен с установителния иск по чл. 415 ГПК **осъдителен иск** за връщане на платеното по договора с ответницата, поради което и на това основание същия не доказва, че има съществуващо въз основа на предварителния договор вземане в размер на последно уточнената от него сума в размер на 8 330 лв.

Вида и средствата на правната защита, която страната избира в защита на своя правен интерес лежи изцяло върху нея самата, а съдът единствено може да съдейства съгл. чл. 10 ГПК за упражняване на нейните права. Заявената от ищеца защита е чрез заповедно производство по чл. 410 ГПК и неговото естествено продължение в настоящето исково производство след направено възражение на длъжника е обвързано от посоченото в заповедта за изпълнение основание за нейното издаване. В исковото, установително производство е допустимо съединяването на искове, кумулативно, евентуално или алтернативно, стига страната да е пожелала това, като произнасянето по издадената заповед за изпълнение е водещо.

Както самия ищец е посочил в заявлението за издаване на заповед за изпълнение и в настоящето дело, искът по чл. 19, ал. 3 ЗЗД е отхвърлен, но това не означава автоматично връщане на платеното по предварителния договор. То може да бъде предмет на доброволна реституция или на съдебно постановена такава. Относно последното, с постановените по чл. 19, ал.3 ЗЗД решения не е постановено връщане на платени суми от ответницата в полза на ищеца, въпреки това ответницата е извършила такова възстановяване на платени суми, съгласно приложените от нея доказателства.

Съдът намира, че искът на ищеца за сумата от 8 330 лв. е неоснователен и недоказан и следва да се отхвърли изцяло.

Относно разноските по чл. 81 от ГПК.

По предявения от ищеца иск:

Ищецът по делото е направил разноски в размер на 288,00 лв. за държавна такса. Пълномощното за делото е на л. 4 от ч.гр.д. № 920/2023 г.

Договор за правна помощ и защита е приложен по заповедното производство по ч.гр.д. № 920/2023 г. По настоящето дело няма отделно плащане за адвокатско възнаграждение.

Общо заплатените суми са 288 лв.

От името на ищеца е представен списък за разноски по чл. 80 ГПК в общ размер от 2000 лв., включващи платените 288 лв. за ДТ и 712 лв. за адвокатски хонорар.

Ответникът по делото е направил разноски за адвокатски хонорар в размер на 1696 лв., л. 50 от делото. От името на ответника е представен списък на разноските по чл. 80 от ГПК.

Относно претенцията за разноски на ищеца по чл. 78, ал.1 ГПК.

Предявения от ищеца иск за сумата от 8 330лв. е изцяло отхвърлен като неоснователен и недоказан, поради което и по арг.на противното от чл. 78, ал.1 от ГПК, същия няма право на разноски и искането му следва да се отхвърли изцяло.

Искането за разноски следва да се отхвърли в обема, в който е поискан със списъка по чл. 80 ГПК, л. 59 от делото, конкретно за сумата от 1000лв.

Относно претенцията за разноски на ответника по чл. 78, ал. 3 ГПК.

Ответникът се е защитава срещу иск първоначално с цена от 14 400 лв., в последствие изменен за сумата от 8 330лв., който съдът е отхвърлили изцяло, поради което и на основание чл. 78, ал.3 ГПК, същия има право на разноски, съразмерно на отхвърлената част, т.е направените от него разноски в размер на 1696 лв.следва да му се присъдят изцяло.

Относно разноските по заповедното производство.

Съгласно дадените с ТР № 4/ 2013 г. на ОСГТК на ВКС в т.12 задължителни указания, то настоящия съд следва да се произнесе и относно разноските по заповедното производство, поради което и с оглед изхода на делото, то следва да се постанови осъдителен диспозитив по тяхната дължимост, включително и когато не изменя разноските по издадената заповед за изпълнение, тъй като в предмета на иска по чл. 415, ал.1, вр. с чл. 422 от ГПК не се включва въпроса за вземането за разноските по заповедното производство.

По заповедното производство, във връзка със Заповед № 442/21.09.2023 г. по ч.гр.д. № 920/2023 г.на НпРС, на ищеца са присъдени разноски в общ размер от 1138 лв., от които 288 лв. за ДТ и 850 лв. адвокатски хонорар.

Поради пълното отхвърляне на исковите претенции, които са били заявени и присъдени в Заповед № 442/21.09.2023 г. по ч.гр.д. № 920/2023 г.на НпРС, следва да се отхвърли искането на ищеца за присъждане на сумата от 1138 лв.

Поради направеното от ищеца Б. Т. А. изменение на иска по размер, като вместо първоначалния от 14 400лв., същия е предявил иск за сумата от 8 330лв., то на основание чл. 415, ал.5 ГПК за разликата от 6070 лв. следва издадената заповед за изпълнение да се обезсили от съда по заповедното производство за посочената сума.

Водим от горното и на основание чл.235 от ГПК, районен съд Н.,

РЕШИ.

ОТХВЪРЛЯ иска на основание чл. 415 от ГПК вр. чл. 79 от ЗЗД, **предявен** от Б. Т. А. с ЕГН ***** от гр. Н., обл. Ш., ул. „Г.“ № *, **срещу** Д. М. П. с ЕГН ***** от гр. Н., обл. Ш., ул. „В.“ № *, **за признаване за установено съществуването на вземането** за сумата от 8 330лв. (осем хиляди триста и тридесет лева), представляваща заплатена от заявителя на длъжника в изпълнение на сключен предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот от *** г., за който с влязло в сила решение е отхвърлен иск за обявяването му за окончателен, присъдена по ч.гр.д. № 920/2023 г. на НпРС.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал. 3 ГПК, Б. Т. А. с ЕГН ***** от гр. Н., обл. Ш., ул. „Г.“ № *, **ДА ЗАПЛАТИ НА** Д. М. П. с ЕГН ***** от гр. Н., обл. Ш., ул. „В.“ № *, направените по делото разноси в размер на 1696 лв. (хиляда шестстотин деветдесет и шест лева).

Отхвърля искането на основание чл.78, ал.1 от ГПК на Б. Т. А. с ЕГН ***** от гр. Н., обл. Ш., ул. „Г.“ № *, за осъждане на Д. М. П. с ЕГН ***** от гр. Н., обл. Ш., ул. „В.“ № *, да му заплати направените по делото разноси в размер на 1000 лв. (хиляда лева), както и за разноси по заповедното производство в размер на 1000 лв. (хиляда лева), присъдени по ч.гр.д. № № 920/2023 г. на НпРС.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Шуменски окръжен съд.

За направеното от ищеца Б. Т. А. с ЕГН ***** от гр. Н., изменение на иска по размер, вместо първоначалния от 14 400лв., за сумата от 8 330лв., по отношение на разликата от 6070 лв. следва да се приложат последиците по чл. 415, ал.5 ГПК и издадената Заповед № 442/21.09.2023 г. по ч.гр.д. № 920/2023 г.на НпРС да се обезсили на това основание.

Препис от настоящето решение, след ВЗС да се докладва по ч.гр.д. № № 920/2023 г. на НпРС.

Съдия при Районен съд – Нови Пазар: _____